

Z Ústeckého kraje do Schengenu bez kontrol

09.listopadu 2007 Petr Fiala

Do lucemburské vesnice Schengen, kde byl v osmdesátých letech definován otevřený evropský prostor, je to z Ústeckého kraje asi 750 kilometrů. Od 31. prosince bude možné tuto cestu absolvovat bez hraniční kontroly.

Vstup do společného Schengenského prostoru, ta cesta do lucemburské vesnice bez kontrol na hranicích, nás na konci letošního roku konečně postaví na úroveň plnohodnotných „starých“ členských států. Dočkáme se tak konečně i my, kteří jsme od našeho vstupu do EU očekávali odstranění všech bariér. Z hranic se stane vlastně jen čára na mapě a to, že jsme v cizině, nám nepřipomene kontrola dokladů, ale zjistíme to spíše z informačních tabulí u silnice. Když se podíváme na tuto úroveň „sousedských vztahů“ z historického pohledu, je to zásadní posun. Pokud v Ústeckém kraji mluvíme o vztahu se sousedním Saskem, často se odkazujeme na historické vazby. Vzájemné vlivy byly v průběhu staletí tu pozitivní, tu negativní, v závislosti na okamžité politické situaci. Dosud nikdy však nebyla situace taková, že bychom cestu za obchodem či kulturou z Ústí nad Labem do Drážďan absolvovali bez hraniční kontroly. Jde o průlom, který má velký potenciál a dává regionům na obou stranách hranice řadu příležitostí. Nadneseně se dá říct, že do již zmiňovaných Drážďan je v tuto chvíli lepší dopravní, dálniční spojení, a tedy i blíže, než do Prahy. Právě dobré dopravní spojení a co největší prostupnost hranice jsou podle mne předpokladem pro další rozvoj vazeb našeho kraje se Saskem. Proto krajská samospráva už v roce 2005, v rámci přípravy na připojení naší země k dohodě ze Schengenu, začala připravovat znovuotevření 13 hraničních přechodů. Ústecký kraj vyčlenil na související investiční akce pro letošní a příští rok celkem přes 50 miliónů korun a v současné době jsou práce na opětovném propojení v minulosti přerušovaných komunikací v plném proudu.

Priorita: otevření pracovního trhu

Co však k dalšímu rozvoji vazeb ústeckého regionu a sousedního Saska chybí, je plné otevření pracovního trhu. I když Sasko se stejně jako náš region potýká s nadprůměrnou nezaměstnaností, volný pohyb pracovních sil má velký význam a právě v kombinaci se zapojením do Schengenského prostoru může dát v budoucnu aktivním obyvatelům regionu řadu nových možností. Úplné uvolnění pracovního trhu je tedy po našem připojení k Schengenu z hlediska zahraniční politiky pro Ústecký kraj prioritou.

Ovšem všechno má svou stinnou stránku a pro připojení k Schengenskému prostoru to platí také. Prostor „bez hranic“ je vhodným prostředím nejen pro pohyb občanů za prací, ale také pro pohyb kriminality. V takovém prostoru se obtížněji kontroluje obchod s drogami, zbraněmi, pašování lidí a další závažná trestná činnost. Ústecký kraj je regionem, pro který je kriminalita zásadní otázkou. Sociálně ekonomické problémy, se kterými se dlouhodobě potýkáme, jsou pro závažnou kriminalitu živnou půdou a dá se předpokládat, že ti, kteří se na ní podílejí, se budou na otevření hranic dívat jako na svou příležitost. Neláká mě představa toho, že by došlo k nějakému výraznému „exportu kriminality“, což by rozhodně nebyl, co se týče rozvoje sousedských vztahů, ten správných počin. To, jak bude bezpečnost v příhraničí vypadat, bude vždy záviset především na policistech v terénu. Nezbytná tak bude daleko užší spolupráce policie na obou stranách hranice, posílení vzájemné profesionální důvěry a vytvoření přímých kontaktů mezi policisty. Vidím v této oblasti prostor pro to,

aby rozvoj takové spolupráce podpořila také samospráva.

Dobrá image volných hranic

Připojení Česka k dohodě ze Schengenu bychom ale neměli vnímat jen naší domácí optikou. Pokud se na tento krok podíváme z druhé strany hranice, dá se říci, že je vstup do společného prostoru velmi důležitý pro naši image. Například turisté z Holandska cestou na dovolenou narazili na první hraniční kontrolu na česko-německých hranicích a mohli mít lehce pocit, že přijíždějí do země něčím zvláštní, nestandardní. U příchozích, kteří v Evropě hranice už neznají, něco takého jako hraniční kontrola vyvolávala pocit, že přijíždějí do země tak trochu podezřelé, která je sice v EU, ale na kterou si starší členové téhle evropské rodiny pořád raději dávají trochu pozor. Pokud hranice a kontroly zmizí, bude to signál nejen pro naše občany, ale také pro ty, kteří do naší republiky nebo do našeho kraje přijíždějí. Rozhodně nechci říci, že by zrušení hraniční kontroly smazalo třeba faktické rozdíly v životní úrovni nebo v kvalitě dopravní infrastruktury, to jistě ne. Ovšem s hraniční kontrolou zmizí něco, co nás dosud od té spojené Evropy fakticky oddělovalo a zbytečně nám tak trochu kazilo pověst.